

Raadsvoorstel

Onderwerp **Warmtetransitieplan Groningen 2022-2030**
Steller/telnr. **Margot Philippart 1296** Bijlagen 1

Classificatie

Portefeuillehouder Vertrouwelijk
P. Broeksma
Langetermijn agenda (LTA) **LTA ja:** **Maand 11** **Jaar 21**
Raad **LTA nee:** **Niet op LTA**

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit

het Warmtetransitieplan Groningen 2022-2030 vast te stellen.

Samenvatting

Dit warmtetransitieplan is een eerste uitwerking van onze visie Stap voor stap naar aardgasvrije wijken en dorpen uit 2019. In het plan geven we aan hoe we de komende jaren verder gaan met de warmtetransitie. Zoals eerder afgesproken gaan we verder met de uitrol van een warmtenet in het Noordwesten van de Stad. We maken nu de keuze om het warmtenet publiek aan te leggen en geschikt te maken voor hoge temperaturen. Daarnaast kiezen we voor het uitgangspunt dat inwoners die gebruik maken van het warmtenet eenzelfde tarief krijgen. De uitrol van het warmtenet is een intensief en langjarig project. We nemen als gemeente bewust het voortouw in deze ontwikkeling omdat we vaart willen en moeten maken. Binnen deze systeemkeuze gaan we de komende periode verder met bewoners en bedrijven in gesprek voor de nadere uitwerking in uitvoeringsplannen op buurtniveau. Daarnaast gaan we alle inwoners en ondernemers helpen en activeren om ook aan de slag te gaan met de warmtetransitie. We versterken het Energieloket, gaan verder met Groningen Werkt Slim en Gresco en maken vervolgafspraken met de woningcorporaties. We bieden zoveel mogelijk maatwerk aan voor de individuele inwoners en ondernemers maar benutten ook de kracht van het samen doen.

B&W-besluit d.d.: 5 oktober 2021

Afgehandeld en naar archief

Paraaf

Datum

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

In onze Transitievisie Warmte van 2019 hebben we de richting en systeemkeuzes (openingsbod) aangegeven. Met dit Warmtetransitieplan (WTP) maken we duidelijk welke stappen er nodig zijn in de periode 2022-2030 om deze visie verder vorm te geven. Het is voor onze inwoners en ondernemers belangrijk om te weten waar zij de komende jaren aan toe zijn. Met dit plan geven we meer duidelijkheid zodat iedereen aan de slag kan.

Uit het plan blijkt ook dat de warmtetransitie complex is en we nog veel moeten leren. Het plan is daarmee een eerste aanzet. Over twee jaar actualiseren we dit plan en nemen we de opgedane ervaringen en kennis mee in het vervolg.

Kader

Al in 2011 heeft de gemeenteraad van Groningen in het Masterplan Groningen Energieneutraal het einddoel vastgelegd. In de Routekaart Groningen CO₂-neutraal 2035 van 2018 hebben we de weg hiernaartoe beschreven. Voor de warmtetransitie, die onderdeel uitmaakt van deze routekaart, hebben we vervolgens in 2019 onze Transitievisie Warmte neergelegd in Stap voor stap naar aardgasvrije wijken en dorpen.

Argumenten en afwegingen

Het warmtetransitie plan is een eerste uitwerking van onze warmtevisie Stap voor Stap naar aardgasvrije wijken en dorpen. In het plan werken we de aanleg van het warmtenet in het noordwesten van de stad nader uit én laten we zien hoe we inwoners en ondernemers met het Energieloket en Groningen Werkt Slim laagdrempelig ondersteunen bij hun warmtetransitie. Met dit plan bieden we duidelijkheid zodat iedereen aan de slag kan.

1. Warmtenet; Noordwest aardgasvrij in 2030

In de visie uit 2019 is aangegeven dat we in de wijken Paddepoel, Selwerd, Vinkhuizen, Tuinwijk, Friesestraatweg, Zernike Campus en Kostverloren voor 2030 gefaseerd een warmtenet aan gaan leggen. Dit noemen we Noordwest Aardgasvrij 2030 (NWA30).

Bij de aanleg van het warmtenet maken we nu de keuze om deze in publieke handen aan te leggen en geschikt te maken voor hoge temperaturen. Ook hanteren we één tarief (één vast tarief en één tarief voor variabele kosten) voor alle inwoners die gebruik maken van dit net. Om de financiering rond te krijgen zijn we daarom bezig met diverse financierings- en subsidiemogelijkheden op Rijks (Groeifonds) en Europees (Just Transition Mechanism) niveau. Beide sporen zijn kansrijk omdat wij nog steeds koploper in de energietransitie zijn. Voor de voeding van het warmtenet doen we onderzoek naar de mogelijkheden van diverse warmtebronnen waarbij lokaal de voorkeur heeft boven regionaal. We zijn verkennend in gesprek met bedrijven in Hoogkerk voor hun restwarmte, maar blijven ook aangehaakt bij de ontwikkelingen rondom restwarmte uit de Eemsdelta regio. Vooraf aan de verdere uitrol van het warmtenet gaan we per buurt met inwoners in gesprek om gezamenlijk het uitvoeringsplan op te stellen.

- *Rol gemeente*

De gemeente neemt een prominente rol in de aanleg van het transport- en distributienetwerk. We doen dit om vaart te kunnen blijven maken en betaalbare warmte te kunnen leveren. Zeker nu de warmtemarkt nog in de ontwikkelfase zit. We verkennen daarnaast met diverse partijen, waaronder Warmtestad en energie coöperaties zoals Grunneger Power, de mogelijkheden voor de rolverdeling (transport, distributie, levering en onderhoud) in de toekomst.

- *Aanleg van een robuust warmtenet*

Het aan te leggen warmtenet wordt robuust aangelegd. In beginsel wordt het net geschikt voor hoge temperaturen. Dat zorgt voor voldoende flexibiliteit in de toekomst. Daarnaast blijven we onderzoek doen naar het aanbod en mogelijkheden van verschillende warmtebronnen. Zowel lokaal als regionaal.

- *Eenduidig tariefstructuur*

We gaan uit van een eenduidige tariefstructuur voor alle inwoners die gekoppeld zijn aan het warmtenet. Dit betekent dat we het tarief volgen zoals dat door WarmteStad in fase 1 aan de inwoners wordt doorberekend. Omdat in de vervolgfases de kosten voor aansluiting van de grondgebonden woningen hoger zijn zoeken we naar externe financiering voor de onrendabele top. Ook voor de aanleg van het systeem doen we nog onderzoek naar de financiering hiervoor. We zijn daarom bezig met een aanvraag bij het Nationaal Groeifonds van het Rijk en het JTM van de Europese Unie. Beide sporen zijn, mede vanwege onze koploperpositie, kansrijk.

- *Rol eigenaren, bewoners en ondernemers*
Met dit WTP hebben we het wijkenergieplan ingevuld voor NWA30. Dat betekent dat we nu samen met bewoners en ondernemers gaan werken aan uitvoeringsplannen. Dit doen we, afhankelijk van de fasering, per buurt of per straat. We willen in deze uitvoeringsplannen, naast de eventueel benodigde maatregelen aan de woningen en gebouwen, ook gezamenlijk de koppelkansen voor de buurt verkennen. Hoe beperken we de overlast en hoe zorgen we dat de leefbaarheid van de buurt verder toeneemt? Met de woningcorporaties maken we daarnaast afspraken over hun vastgoed en over communicatie met hun huurders.

2. Energieloket: iedereen aan de slag

Al onze inwoners en ondernemers kunnen terecht bij een loket. Het Energieloket voor bewoners adviseert en informeert niet alleen maar wil steeds meer partijen verbinden en bewoners activeren. Zo kunnen al veel bewoners op adresniveau zien welke maatregelen voor hun woning het meest effectief zijn en met welke partijen zij aan de slag kunnen. Met een grootschalige campagne gericht op isoleren, met de energiecoaches en met buurtgerichte acties willen we ook steeds meer inwoners bereiken en activeren. Ook het loket Groningen Werkt Slim dat zich richt op ondernemers, biedt steeds meer maatwerk en enthousiasmerende en inspirerende voorbeelden. Met de woningcorporaties hebben we in het ambitiekader 2021-2025 diverse afspraken over de warmtetransitie gemaakt voor de kortere termijn. We zijn op dit moment bezig om deze afspraken te actualiseren.

Voor de toekomstige warmteoptie tegen de laagst maatschappelijke kosten gebruiken we de warmtesysteemkaart (voorheen openingsbod) uit onze visie als leidraad. En wat de toekomstige warmteoptie ook is; iedereen kan aan de slag met isoleren en besparen.

- *Bewoners en lokale initiatieven*
Zij kunnen terecht bij het vernieuwde Energieloket. Vanuit het energieloket starten we een brede campagne gericht op isolatie. Daarnaast wordt voor eigenaren, op basis van hun adres, inzichtelijk welke stappen zij voor hun woning kunnen gaan nemen en kunnen zij aanvullend advies krijgen of gelijk met een lokaal bedrijf aan de slag. We zijn trots op onze energiecoaches en blijven hen inzetten op praktisch uitvoerbare besparingsadviezen en voor het enthousiasmeren van bewoners. Daarnaast gaan we aan de slag met een meer gebiedsgerichte aanpak en gaan meer sturen op natuurlijke momenten (verhuizing, verbouwingen etc). Met gerichte en gezamenlijke inkoopacties zorgen we ervoor dat de kosten voor onze inwoners zo laag mogelijk blijven.
- *Woningbouwcorporaties*
Wij zijn met de woningbouwcorporaties in gesprek over de actualisatie van het masterplan en het ambitiekader. Daarnaast maken we met hen afspraken over de uitrol van het warmtenet NWA30.
- *Ondernemers*
Het loket Groningen Werkt Slim is al een aantal jaren in de lucht en ondersteunt ondernemers bij het verduurzamen van hun bedrijf. Met innovatieve oplossingen bieden zij inspiratie aan ondernemers.
- *Gemeente als vastgoedeigenaar*
Met de Gresco blijven we ook slimme en innovatieve oplossingen voor ons eigen vastgoed inzetten.

Toekomst

De warmtetransitie is complex en nog volop in beweging. We blijven diverse ontwikkelingen zoals groen gas, waterstof, capaciteit op het elektriciteitsnet en de ontwikkeling van de warmtemarkt nauwgezet volgen. Tegelijkertijd leren we van de belangrijke stappen die we nu zetten. We zullen daarom dit plan over twee jaar actualiseren.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

We scheppen met dit plan meer duidelijkheid aan inwoners en ondernemers over de warmtetransitie. Maar nog niet alles is klip en klaar en in kannen en kruiken. Met onze woningcorporaties zijn wij continue in gesprek en werken samen aan een ook voor hun huurders passende oplossing.

Daar waar we kiezen voor een warmtenet gaan we gefaseerd bewoners betrekken bij de uitvoeringsplannen. We hebben al veel geleerd van de eerste fase van de uitrol van het warmtenet en gaan samen met corporaties, bewoners, buurtorganisaties en ondernemers verder verkennen wat nodig en mogelijk is.

Ook voor de individuele aanpak blijven we, in de nog volop in ontwikkeling zijnde warmtetransitie, op zoek naar de meest optimale manier om bewoners, eigenaren en ondernemers te activeren en te helpen.

Financiële consequenties

Voor aanleg van het warmtenet fase 1 (WarmteStad) en 2 (Pilots de Larix en Selwerd Zuid) zijn de financiën geregeld. Voor fase 3 (Buurtwarmte Noordwest) en 4 (uitrol geheel Noordwest) worden twee sporen bewandeld voor benodigde leningen en subsidies. Via het consortium NieuwWarmtenu! doen we een aanvraag voor een subsidie bij het Nationaal Groeifonds om de onrendabele top van NWA30 weg te nemen. Voor verdere financiering van NWA30 verkennen we samen met Invest-NL, BNG Bank en EZK de mogelijkheden voor een lening en subsidie uit het Europese Just Transition Mechanism. Zodra hierover meer bekend is zullen we u op de hoogte brengen.

De financiering van Het Energieloket, Groningen Werkt Slim en Gresco vallen onder de reguliere begroting. We verwachten bij een nieuw kabinet dat er uitsluitel komt over aanvullende middelen van het Rijk voor de uitvoeringslasten voor het Klimaatakkoord. Voor 2022 heeft het demissionair kabinet ruim 7 miljard gereserveerd voor klimaatmaatregelen. Ook hierover zullen we u, als er meer bekend is, over informeren.

Overige consequenties

Niet van toepassing

Vervolg

Met de opgedane ervaringen en kennis van dit plan zullen we over twee jaar een actualisatie van dit plan aan u kunnen voorleggen.

Lange Termijn Agenda

November 2021

**Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,**

**burgemeester,
Koen Schuiling**

**secretaris,
Christien Bronda**

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.